

Dode hoek

Voorwoord

Ondanks een aantal technologische verbeteringen aan voertuigen is het probleem van de dode hoek nog steeds actueel. Tieners lopen daarbij een verhoogd risico, zeker wanneer ze zich met een sneller voertuig verplaatsen (bv. bromfiets). Dode hoek situaties herkennen kan je perfect aanleren in de klas. Het gedrag rond een 'gewone' auto oefen je best buiten. Dit is ook meteen een opstap naar het gedrag als (toekomstig) bestuurder van een auto.

Eindtermen

Gemeenschappelijke stam: 12, 13
context 1: 13, 14

Doelen

- De leerlingen kunnen verwoorden welke specifieke risico's (brom)fietsers lopen in de buurt van auto's en hoe ze hierop kunnen anticiperen.
- De leerlingen kunnen als chauffeur maatregelen nemen om de dode hoek van een voertuig te verkleinen.

Timing

Deze les duurt 50 minuten.

Materiaallijst

- Projectie, internet
- Afbeelding auto
- Voertuig voor praktijkoefening

Les

Intro:

Start de les met dit korte filmpje:
<https://www.youtube.com/watch?v=tMfe68pNr9k>

Vraag voor de leerlingen:
Wat is hier juist gebeurd?

Antwoord:

De chauffeur wou de baan oprijden en zag niet dat de motorfietser andere voertuigen aan het inhalen was.
De motorrijder had geen goed zicht op de automobilist.
Ze voelen zich beide verantwoordelijk voor het ongeval.

Kern

Kennis over de dode hoek

Lees de volgende stellingen voor aan de leerlingen. Laat ze individueel of in groep antwoorden.

1. Waar of niet waar? Een vrachtwagen met dodehoekspiegels heeft bijna geen dode hoeken meer.
→ Bespreking: **NIET WAAR**. Bepaalde plaatsen blijven onzichtbaar voor de chauffeur. Zo'n onzichtbare plaats noemen we een 'dode hoek'.
2. Met een bromfiets of een motorfiets heb je meer kans op een dodehoekongeval dan met een fiets.
→ Bespreking: **WAAR**. De hogere snelheid maakt dat een chauffeur minder tijd heeft om je op te merken. Kijk ook zelf goed rond want de helm beperkt het zicht op wat naast je gebeurt.
3. De slachtoffers van dodehoekongevallen zijn vooral kinderen van de lagere school.
→ Bespreking: **NIET WAAR**. De slachtoffers zijn vooral 12-20-jarigen en senioren.
4. Als een automobilist de moeite doet om de spiegels goed af te stellen, kan die alles zien rondom zijn voertuig.
→ Bespreking: **NIET WAAR**. De raam en deurstijlen beperken het zicht rondom. Ook achteraan is het zicht niet altijd optimaal (bv. bij hoge SUV's).
5. De beste manier om een dode hoek ongeval te voorkomen, is door oogcontact maken met elkaar.
→ Bespreking: **WAAR**. Kijk steeds goed om je heen, vooral in de buurt van kruispunten en bereid je voor op iemand die je niet gezien heeft.

Oefeningen met de dode hoek

In de klas

Verdeel de leerlingen in kleine groepjes. Deel het blad met de afdruk van de auto uit.

De leerlingen mogen de zones of plaatsen aanduiden waar de chauffeur weinig of geen zicht heeft op het andere verkeer.

Oplossing:

Schets de juiste oplossing op het bord. Bij hogere wagens (bv. grote SUV's) heeft de chauffeur ook geen goed zicht op wat er vlak achter de wagen gebeurt. Dit kan gevaarlijk zijn voor kleine kinderen die zich daar bevinden.

Oefening op de speelplaats

Parkeer een auto op een open plaats. Baken op ongeveer vier meter van het voertuig een vierkant af, met het voertuig als middelpunt. Vraag of iemand kan uitleggen wat een dode hoek nu eigenlijk is? Antwoord: Een dode hoek is een plaats rond een voertuig waar de bestuurder jou niet kan zien. De meeste voertuigen hebben een dode hoek. Hoe groter en hoger het voertuig, hoe groter de dode hoek is.

Een bestuurder neemt plaats in het voertuig en sluit de ogen. De overige leerlingen mogen een plek zoeken, binnen de kegels, waar ze denken dat ze niet gezien worden door de chauffeur. De bestuurder doet zijn ogen terug open en noemt iedereen bij naam die hij kan zien staan. Hij moet daarbij met zijn rug tegen de leuning blijven zitten. Alle leerlingen die gezien zijn, verzamelen buiten het vierkant. Wanneer de bestuurder niemand meer ziet, mogen de chauffeurs uitstappen om te bekijken waar de overige leerlingen staan en waar dus de dode hoeken zich bevinden.

Afsluiter

Verzamel de leerlingen en vraag ze op welke manier je als chauffeur de dode hoek van een auto (of een bromfiets) kan verkleinen.

Antwoorden:

- Stel je zithouding en je spiegels goed in voor elke rit. Zorg ervoor dat je met de buitenspiegels nog net de zijkant van je auto kan zien. Vermijd dat je op de bromfiets enkel maar je ellebogen kunt zien.
- Kijk over je schouder bij het links of rechts afslaan.
- Verwijder geen spiegels of vervang ze niet door kleinere sportmodellen.
- Verwijder obstakels die het zicht in de auto kunnen belemmeren, bv. GPS toestel aan de voorruit.

